

Coraz modniejszym elementem wewnątrz stają się zielone ściany czy lasy w słoikach. Niestety, może wiązać się to z zagrożeniami dla przyrody, a dla osób, urządzających takie dekoracje z przykrymi konsekwencjami w postaci kar.

Jednym z powszechnych elementów „lasów” w słoikach są mchy i porosty, np. chrobotki, które wraz z kamieniami i fragmentami drewna imitują środowisko leśne. Najpopularniejszym gatunkiem mchów wykorzystywanym do celów dekoracyjnych jest bielistka siwa zwana mchem poduszkowym. Mech ten, razem z chrobotkami, wykorzystywany jest także do tworzenia zielonych obrazów i ścian. Zarówno jednak bielistka siwa, jak i wiele gatunków chrobotków znajduje się w Polsce pod ochroną. W stosunku do nich obowiązują m.in. zakazy zbioru, przetrzymywania i sprzedaży.

Zakazy w stosunku do chronionych gatunków obowiązują przez cały rok i dotyczą nawet najmniejszych fragmentów chronionych roślin i porostów. Za złamanie tych przepisów grozi kara aresztu albo grzywny.

Lista gatunków mchów i porostów objętych ochroną zawiera rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej roślin i rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Potrzebne do stworzenia zielonych aranżacji rośliny i porosty możemy nabyć w kwaciarniach, na giełdach florystycznych oraz w sklepach specjalizujących się w dystrybucji gatunków roślin niepodlegających ochronie (np. nie zostały wymienione w rozporządzeniach lub zostały wyhodowane na specjalistycznych farmach), a w przypadku gatunków chronionych – wwieziono je do Polski lub pozyskano ze środowiska przyrodniczego na podstawie odpowiednich zezwoleń regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Nabywając rośliny do kompozycji możemy zapytać o kraj pochodzenia mchów, legalność źródła pochodzenia oraz upewnić się czy ich pozyskanie i sprzedaż odbywa się zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem. W przypadku zaistnienia wątpliwości co do legalności źródła pochodzenia roślin użytych w kompozycjach, należy zgłosić sprawę do organów ścigania.

Jeśli mimo wszystko planujemy samodzielny zbiór mchów i porostów w lasach, w pierwszej kolejności powinniśmy wykorzystywać w kompozycjach gatunki niepodlegające ochronie. Jeśli jednak interesują nas gatunki chronione, uprzednio zobowiązani jesteśmy do uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów m.in. zbioru, przetrzymywania czy posiadania. Zezwolenia takie mogą być wydawane przez właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Oprócz uzyskania zezwoleń z zakresu ochrony gatunkowej, musimy również pamiętać o konieczności uzyskania zgody na zbiór takich gatunków, także od zarządcy terenu, na którym rosną, np. nadleśnictwa.

Pamiętajmy, że w dobie zmian klimatycznych i poważnych zagrożeń dla środowiska każda niepotrzebna ingerencja w stan dzikiej przyrody może powodować nieodwracalne konsekwencje, jak choćby wymarcie kolejnych gatunków czy zaburzenia w funkcjonowaniu ekosystemów.

Źródło: GDOŚ